

Chr. Thomsen: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om jordfordeling mellem landejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 673; fremsættelsen findes i tidenden sp. 1770).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Teichert: Da det foreliggende lovforslag er bilagt den højtærede landbrugsministers skriftlige fremsættelse og udførlige bemærkninger, er det næppe nødvendigt at ulejliges det høje ting ret meget mere.

Men jeg vil dog gerne sige, at det var ingen tilfældighed, at den første socialdemokratiske regering efter besættelsen i 1948—49 koncentrerede sig om jordlovgivningen i så stor udstrækning, som det skete. Vi var midt i en genopbygning af det danske erhvervsliv, hvor det gjaldt om at udnytte alle produktionsmuligheder til det yderste, for at vi kunne klare os igennem efterkrigstidens vanskeligheder.

Den danske jord og vor arbejdskraft er de eneste råprodukter, vi har. Derfor var det nærliggende at udnytte disse muligheder og give det danske landbrug en lovgivning, som kunne virke fremmende på produktion og beskæftigelse. Vi fik de såkaldte små jordlove, ændringer i den sønderjyske kirkelovgivning, præstegårdsloven, og jordfordelingsloven. Disse love har sammen med statshusmandsloven særlig i Sønderjylland haft deres meget store betydning. Af de 326 jordfordelingssager, der er under behandling, ligger de 207 i Sønderjylland og deraf den overvejende del i Tønder og Aabenraa amter, grænsesognene. Under hensyn til det, der foregår syd for grænsen, det såkaldte „program nord“, er det nødvendigt, at alle gode kræfter samarbejder for at nå de bedst mulige resultater, uden at det derfor er nødvendigt at proklamere et „program syd“ ved behandlingen af det foreliggende lovforslag.

Jeg takker den højtærede landbrugsminister for forslaget og de ændringer, det indeholder, og er enig med ministeren i, at de indhøstede erfaringer gør disse ændringer nødvendige.

Der er afsluttet 80 jordfordelingssager, men der er vist kun få af disse, der har fået, hvad man kan kalde den helt ideelle løsning. Gennemsnitlig kan man vist ikke regne med mere end en omlægning af ca. 30 pct. af de deltagende ejendommers areal. Det er for lidt, når man tager hensyn til det arbejde, der gøres af kommissionerne og jordfordelingssekretariatets leder og personale, og til den økonomiske indsats fra statens side.

Ved arbejdet i marken har det gang på gang vist sig, at vurderingen til grundværdi var behæftet med adskillige mangler og ikke var tilfredsstillende som værdimåler ved jordfordelingen. Derfor kan jeg tiltræde den ændring, der tager sigte på en omvurdering af arealerne, således at man får den rette ombytningsværdi frem, og som kan bedømmes af lodsejerne, inden man går til realitetsforhandlinger, som kan være besværlige nok endda.

Indtil nu er det lykkedes at gennemføre jordfordelingssagerne på frivillig basis. Dette skulle også gerne fremover være muligt, men i altfor mange tilfælde mangler den nødvendige forståelse for den værdi, der ligger i en fornuftig arrondering, og mange er ikke indstillet på at være med i et samfundsøkonomisk og nationalt betydningsfuldt arbejde. Man skeler for meget over naboens skel i stedet for at vurdere egen fordel. Den højtærede landbrugsministers forslag om, at lodsejerne, når forholdene kræver det, er pligtige at indgå i jordfordelingen med 25 pct. af deres samlede areal under hensyntagen til grundværdien, er meget forsigtigt og tager naturligvis hensyn til de forskelligartede interesser, der foreligger på dette område, men det bør fremhæves, at der her ikke er tale om tvangsafståelse, men kun om en omlægning af jorderne, sådan at værdien bevares eller endog forøges for vedkommende lodsejer.

De frie jorder er et problem for sig, og de volder mange besværligheder i de fleste sogne i Sønderjylland. Jeg kunne derfor have ønsket en ændring her, således at alle disse arealer, som ikke hører ind under en landbrugsbedrift, uanset størrelsen kunne